

RINGKØBING AMT

Vedersø kirke

18.04.15 Vedersø sogn

Knud Fuusgårds Tegnestue ved Knud Fuusgård

Undersøgt af Orla Hylleberg Eriksen.

NNU j.nr. A8655

Tagkonstruktion, kirke

34 prøver af eg (*Quercus* sp.) undersøgt. 29 er dateret. Der er konstateret splintved på fire af prøverne.

De daterede prøve kan inddeles i fire grupper med hensyn til datering og placering i kirken, cfr. dateringsdiagram.

Gruppe 1 (skib)

22 prøver hører til denne gruppe, som eventuelt kan deles op i flere undergrupper. To af prøverne passer så godt sammen at de formentlig kommer fra samme træ (70570029 og 70570039). De er sammenregnet til en ny trækurve (70570359), som er anvendt ved sammenregningen af alle de daterede kurver fra Vedersø kirke. Yngste bevarede årring er dannet i 1512 (70570179, 10 splintårringe). Træerne, som prøverne i denne gruppe kommer fra, er fældet ca. 1523 e.Kr.

Gruppe 2 (skib)

Fire prøver. Ingen har splintved bevaret. Den ene af prøverne (70570169) kan også høre hjemme i den første gruppe, men er medtaget her, fordi kurven fra prøven passer med godt med kurven fra en anden prøve i denne gruppe (70570229). Yngste bevarede årring er dannet i 1522. Træerne, som prøverne kommer fra, er fældet *efter* ca. 1542 e.Kr.

Gruppe 3 (underlagsbræt)

En prøve (70570329). Splintved er ikke bevaret. Yngste bevarede årring er dannet i 1462. Træet, som prøven kommer fra, er fældet *efter* ca. 1482 e.Kr.

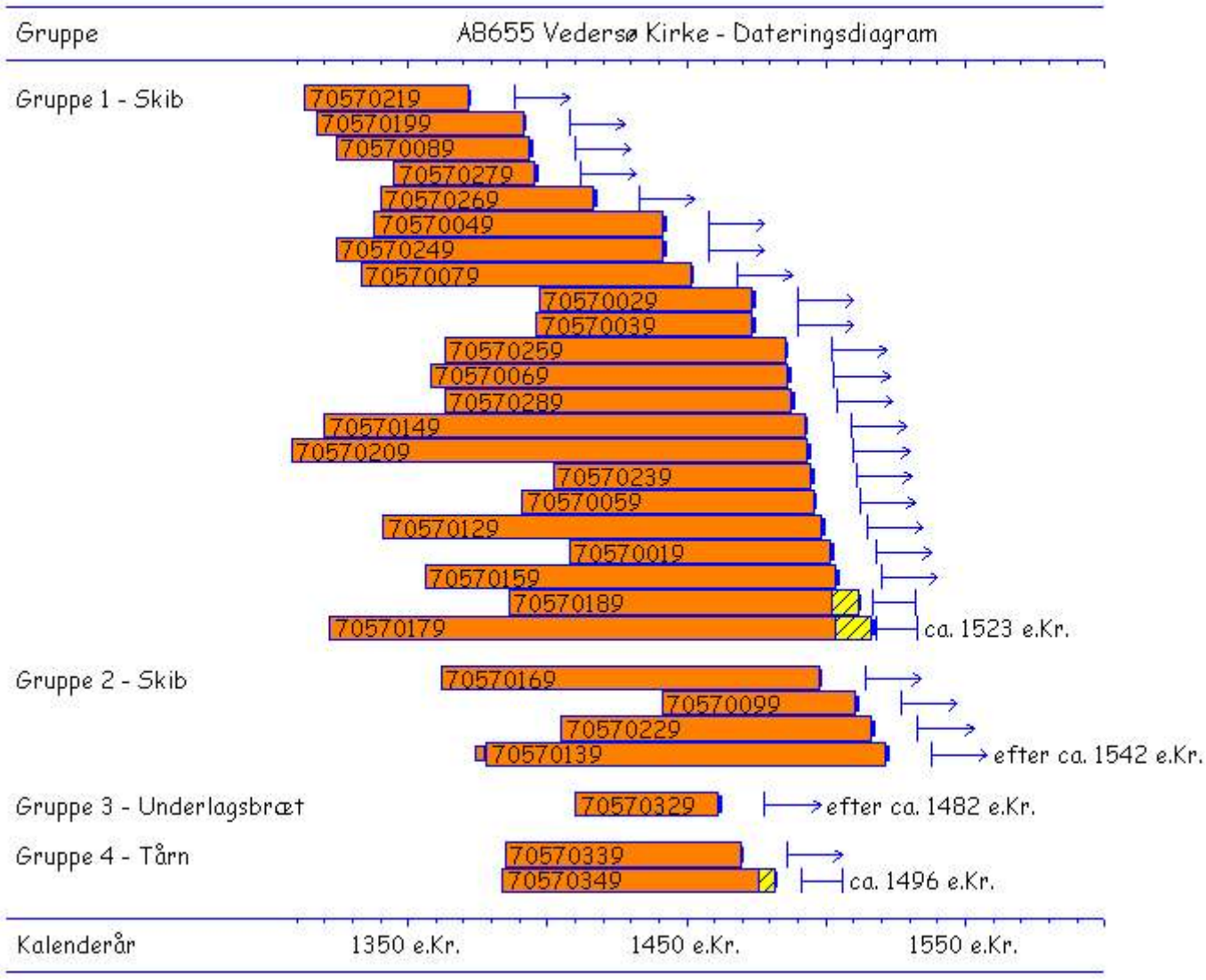
Gruppe 4 (tårn)

To prøver, hvor af én har splintved bevaret (70570349). Yngste bevarede årring er dannet i 1482. Træerne, som prøverne kommer fra, er fældet ca. 1496 e.Kr.

Kurverne fra de daterede prøver er sammenregnet til en middelkurve (7057M006) på 215 år, som dækker perioden 1308-1522.

Af de ikke daterede prøver er der tre, som passer så godt sammen at de formentlig kommer fra samme træ. Disse er 70570299, 70570309 og 70570319 alle mærket "Vindkryds" og er sammenregnet til en trækurve (70570369) på 79 år.

Splintstatistik: 20(-5+10) år

A8655 Vedersø kirke - synkroniseringer med referencekurver	
	7057M006
Sjælland, 2X900001	8.87
Øst Jylland, 6M100001	12.34
Kirker i Vendsyssel 57 træer, 81M00003	7.07
Kirker i Vendsyssel 24 træer, 81M00004	5.33
Nordjyllandskurven, 8M100002	6.40
Danmark vest, 9I456782	12.27
Slesvig-Holsten, DM100003	6.29
Lübeck, DM100008	5.01
Polen, Gdansk, PM000004	7.51
Sydvestskåne, SM000001	8.28
Skåne, SM000004	7.03
Skåne og Blekinge, SM000005	5.20
Lund, Sverige, SM000006	7.52
Sverige vest, SM000012	5.59
Ystadsområdet, SM100001	7.20
Ystadsområdet, SM100003	8.16

A8655 Vedersø kirke - Katalog

Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering	Bem.
70570019	Spær 1 V top S. Skib	95	ja	nej	H1	1408-1502	efter ca. 1522	
70570029	Spær 2 øst S. Skib (I)	78	ja	nej	H1	1397-1474	efter ca. 1494	
70570039	Spær 2 øst S. Skib (II)	79	ja	nej	H1	1396-1474	efter ca. 1494	
70570049	Spær 2 top S. Skib	105	ja	nej	H1	1338-1442	efter ca. 1462	
70570059	Spær 4 vest S. Skib	106	2-3 cm	nej	H1	1391-1496	efter ca. 1516	
70570069	Spær 4 S. Skib	130	ja	nej	H1	1358-1487	efter ca. 1507	
70570079	Spær 5 vest S. Skib	120	2-3 cm	nej	H1	1333-1452	efter ca. 1472	
70570089	Spær 6 Skib	71	1-2 cm	nej	H1	1324-1394	efter ca. 1414	
70570099	Spær 11 S. Skib	71	>10 cm	nej	H1	1441-1511	efter ca. 1531	
70570109	Spær 4 Kor syd	54	ja	nej	H1		Ikke dateret	
70570119	60m/m spær	47	4-5 cm	1 år	S1		Ikke dateret	
70570129	Bjælke 3 Ø S. Skib	159	4-5 cm	nej	H1	1341-1499	efter ca. 1519	
70570139	Bjælke 4 V S. Skib	149	ja	nej	H1	1378-1522	efter ca. 1542	
70570149	Bjælke 4 Ø S. Skib	174	1-2 cm	nej	H1	1320-1493	efter ca. 1513	
70570159	Bjælke 5 V S. Skib (I)	149	1-2 cm	nej	H1	1356-1504	efter ca. 1524	
70570169	Bjælke 5 V S. Skib (II)	137	ja	nej	H1	1362-1498	efter ca. 1518	
70570179	Bjælke 5 Øst	196	4-5 cm	14 år	S1	1322-1517	ca. 1523	
70570189	Bjælke S. Skib	127	1-2 cm	10 år	S1	1386-1512	ca. 1522	
70570199	Bjælke 6 øst S. Skib	76	4-5 cm	nej	H1	1317-1392	efter ca. 1412	
70570209	Bjælke 7 V S. Skib	187	1 cm	nej	H1	1308-1494	efter ca. 1514	
70570219	Bjælke 7 Skib	60	ja	nej	H1	1313-1372	efter ca. 1392	
70570229	Rem vest S. Skib	113	5-6 cm	nej	H1	1405-1517	efter ca. 1537	
70570239	Rem øst S. Skib (I)	94	4-5 cm	nej	H1	1402-1495	efter ca. 1515	
70570249	Rem øst S. Skib (II)	119	ja	nej	H1	1324-1442	efter ca. 1462	
70570259	Rem syd S. Skib	124	1 cm	nej	H1	1363-1486	efter ca. 1506	
70570269	Stolpe 1 V. S. Skib	78	ja	nej	H1	1340-1417	efter ca. 1437	
70570279	Hanebånd (I)	52	4-5 cm	nej	H1	1345-1396	efter ca. 1416	
70570289	Hanebånd (II)	126	2-3 cm	nej	H1	1363-1488	efter ca. 1508	
70570299	Vindkryds (I)	60	3-4 cm	nej	H1		Ikke dateret	
70570309	Vindkryds (II)	54	3-4 cm	nej	H1		Ikke dateret	
70570319	Vindkryds (III)	61	3-4 cm	nej	H1		Ikke dateret	
70570329	Underlagsbræt	53	ja	nej	H1	1410-1462	efter ca. 1482	
70570339	Bjælke Tårn 1	86	ja	nej	H1	1385-1470	efter ca. 1490	
70570349	Bjælke Tårn 2	99	ja	6 år	S1	1384-1482	ca. 1502	

Tegnforklaring: B - bark, W - valdkante (barkring), vf - vinterfældning, sf - sommerfældning, Hx - Heartwood (kerneved) x = antal, Sx - Sapwood (splintved) x = antal, Hx og Sx angiver arringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes evt. med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger. Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.